

Intellectuele eigendom of hoe creativiteit te beschermen¹

Pascal Walrave
stafmedewerker
GOM - West-Vlaanderen

Bescherming van intellectuele eigendom maakt in feite deel uit van een integrale productontwikkeling die naast de technische en esthetische ook economische en juridische aspecten in rekening brengt.

Inleiding

In 1854, ruim 20 jaar vóór in het labo van Thomas Edison de eerste gloeilamp ging branden, lokte een bouwer van klokken en optische instrumenten uit Springe bij Hannover reeds klanten naar zijn winkel met een elektrisch verlichte etalage.

Heinrich Goebel overzag het potentieel van zijn uitvinding niet en vroeg er geen octrooi op aan.

Thomas Alva Edison was een briljant uitvinder maar evenzeer een talentvolle ondernemer. Bij al zijn uitvindingen nam hij vanaf het begin het economisch nut in overweging en beschermde hij zijn uitvinding met een octrooi. Hij ruilde bovendien octrooiligenties met zijn Engelse concurrent Swan en maakte afspraken over wie welke markt zou bewerken. In het licht van deze doordachte commerciële techniek beschouwt men Edison zowat als de eerste echte octrooistrateeg².

Het beschermen van de vruchten van uw creativiteit - uw intellectuele eigendom - lijkt een voor de hand liggende zaak. Toch komen heel wat KMO's er niet toe om de vruchten van hun denkwerk of dure O&O op een gepaste manier te beschermen.

Bescherming van intellectuele eigendom maakt in feite deel uit van een integrale productontwikkeling die naast de technische en esthetische ook economische en juridische aspecten in rekening brengt.

In deze bijdrage schetsen wij de verschillende vormen van intellectuele eigendom en de wijze waarop die beschermd kunnen worden.

Intellectuele Eigendom: Auteursrecht versus Industriële Eigendomsrechten

Het **Intellectuele Eigendomsrecht** is de algemene noemer voor alle rechten die voortvloeien uit de creaties van de geest.

Deze rechten geven de eigenaar ervan meestal een beperkt exclusief gebruiksrecht op zijn creatie. Let wel, enkel een creatie - de materialisatie van een idee - geeft aanleiding tot het ontstaan van een intellectueel recht. Een louter idee is daarvoor onvoldoende.

Intellectuele eigendomsrechten worden klassiek opgedeeld in twee subcategorieën : enerzijds het **Auteursrecht** en anderzijds de **Industriële Eigendomsrechten**.

Het Auteursrecht

Het Auteursrecht en de zogenaamde "naburige rechten" beogen de bescherming van ieder origineel, oorspronkelijk werk met een kunstzinnig karakter zoals literaire teksten, schilderijen, beeldhouwwerken, muziekstukken, films en zelfs computerprogramma's of topografieën van halfgeleiderproducten³.

Naburige rechten zijn rechten die voortvloeien uit het auteursrecht zoals de rechten van performers (acteurs, zangers of musici), producers of studio's.

Deze auteursrechtelijke bescherming is een nationale materie en is aan geen enkele vorm van formaliteit onderworpen. Het loutere feit van de creatie doet het recht ontstaan.

Bewijzen dat men de auteur is kan met alle rechtsmiddelen dus ook met brieven, getuigenissen, geluidsopnames, videobeelden,....

In ons land geldt een bescherming tot 70 jaar na de dood van de auteur.

Deze lange bescherming heeft tot doel artistieke creativiteit te stimuleren en te honoreren.

Internationaal toont het bekende ©symbool dat aan een bepaald product een "copyright" - een auteursrecht - verbonden is.

De Industriële Eigendomsrechten

Industriële eigendomsrechten zijn rechten verkregen ten gevolge van creaties die onderwerp kunnen worden van productie en handel zonder dat deze daarvoor kunstzinnig hoeven te zijn.

Het fundamentele verschil met het auteursrecht is dat industriële eigendomsrechten onderhevig zijn aan een formele registratie door de rechthebbende.

Deze formele registratie vormt tegelijkertijd het bewijs van het recht.

Binnen de industriële eigendomsrechten onderscheiden we twee groepen:

De *eerste groep* beschermt de rechten in verband met technische uitvindingen. Dit zijn het "**octrooi**" (of "patent" in het Engels) en de aanvullende beschermingscertificaten voor geneesmiddelen en gewasbeschermingsmiddelen, de zogenaamde "ABC"'s.

De tweede groep zijn de "**merken**" en de "**tekeningen en modellen**".

Een merk is een grafisch teken of naam waardoor de consument een onderscheid in het aanbod van producten en diensten kan maken. Tekeningen en modellen beschermen het recht op een nieuwe ontworpen uiterlijk van een gebruiksvoorwerp.

Octrooien en aanvullende beschermingscertificaten

Een uitvindingsoctrooi wordt wettelijk omschreven als "een uitsluitend en tijdelijk recht van exploitatie verleend voor iedere uitvinding die nieuw is, op uitvinderswerkzaamheid berust en vatbaar is voor toepassing op het gebied van de nijverheid"⁴.

Belgische aanvullende beschermingscertificaten van hun kant hebben tot doel de octrooi-bescherming voor geneesmiddelen en gewasbeschermingsmiddelen - die onderworpen zijn aan een vergunning voor het in de handel brengen - te verlengen. Wij laten deze categorie hier verder buiten beschouwing.

Om octrooibaar te zijn moet een uitvinding aan **drie voorwaarden** voldoen:

- *technisch gezien nieuw zijn.*
Een uitvinding wordt als nieuw beschouwd indien zij geen deel uitmaakt van de stand van de techniek. De stand van de techniek wordt gevormd door al hetgeen vóór de datum van indiening van de octrooiaanvraag openbaar toegankelijk is.
De manier waarop het openbaar gemaakt is wordt ruim geïnterpreteerd.
- *op uitvinders-werkzaamheid berusten.*
Een uitvinding wordt als het resultaat van uitvindingswerkzaamheid aangemerkt indien zij voor een deskundige niet op een voor de

hand liggende wijze voortvloeit uit de stand van de techniek.

- *vatbaar zijn voor toepassing op het gebied van de nijverheid.*

Het onderwerp van de uitvinding moet vervaardigd kunnen worden of toegepast in de nijverheid, landbouw inbegrepen.

De uitvinding moet bijgevolg over een toegevoegde waarde beschikken door industriële toepasbaarheid.

Op basis van deze definitie en enkele specifieke uitsluitingen in de wet⁵ komen de volgende zaken **niet** voor het verkrijgen van een octrooi in aanmerking :

- ontdekkingen, wetenschappelijke theorieën en wiskundige methoden; esthetische vormgeving; stelsels, regels en methoden voor het verrichten van geestelijke arbeid, voor het spelen of voor de bedrijfsvoering; computerprogramma's en presentatie van gegevens;
- dierenrassen en sommige kweekproducten van soorten en rassen;
- hoofdzakelijk biologische procédés (maar microbiologische procédés dan weer wel);
- uitvindingen waarvan de toepassing strijdig zou zijn met de openbare orde, de goede zeden en de volksgezondheid.

De Belgische octrooiaanvraag

Zoals reeds vermeld is octrooibescherming in ons land een federale aangelegenheid. De Dienst voor de Industriële

Eigendom (DIE)⁶ van het Ministerie van Economische Zaken is belast met het behandelen van de Belgische octrooiaanvragen.

Iedere natuurlijke of rechtspersoon kan ongeacht zijn nationaliteit en woonplaats een Belgisch octrooi aanvragen.

Personen en ondernemingen die geen woonplaats of werkelijke vestiging hebben in België moeten inzake uitvindingsoctrooien voor de DIE vertegenwoordigd worden door een erkende octrooigemachtigde of een advocaat.

De maximumtermijn van bescherming door een octrooi is in België 20 jaar.

Het aanvraagdossier bevat :

- 1) een tot de Minister van Economie gericht verzoek tot verlening van een Belgisch octrooi;
- 2) een beschrijving van de uitvinding;
- 3) één of meer conclusies;
- 4) de tekeningen waarnaar de beschrijving of conclusies verwijzen;
- 5) een uittreksel;
- 6) fiscale zegels (200 fr.);
- 7) eventueel een volmacht voor de erkende octrooigemachtigde, advocaat of werknemer.

Om een geldige indieningsdatum (belangrijk voor het bewijs van eerste inschrijving) te verkrijgen moeten minstens punten 1 tot 3 in de aanvraag vermeld worden.

De andere gegevens kunnen later aan het dossier toegevoegd worden.

Bij de aanvraag kan de uitvinder een beroep doen op het zogenaamde **recht van voorrang** uit het Verdrag van Parijs.

Het "Unieverdrag van Parijs tot instelling van de bescherming van de industriële eigendom" dateert van 1883.

Momenteel hebben 161 staten - waaronder België - het verdrag bekrachtigd.

Het Parijse Verdrag verleent aan een onderdaan van een lidstaat die in één van de Unielanden een octrooiaanvraag heeft ingediend, gedurende zes maand na deze indieningsdatum een "recht van voorrang" om ook in andere landen van deze Unie een aanvraag tot bescherming in te dienen.

Deze laatste aanvraag krijgt dan de datum van de eerste aanvraag.

De 'Brugse Tripel' van brouwerij De Gouden Boom uit Brugge. 'Enkel een gedeponeerd merk geeft een exclusief recht op het gebruik van de merknaam'

Verdere procedure en gevolgen

De octrooiaanvraag wordt gevolgd door het opstellen van een "verslag van nieuwheidsonderzoek" in verband met de uitvinding.

Dit verslag wordt opgemaakt door een intergouvernementele instelling en opgesteld op grond van de conclusies rekening houdend met de beschrijving en de tekeningen.

Hieruit blijkt het relatief belang van de **conclusies** van de aanvraag.

Zij vormen de basis voor dit nieuwheidsonderzoek dat bepalend is voor de omvang en draagwijdte van het octrooi. We kunnen bijgevolg gerust stellen dat bij de octrooiaanvraag bijzondere aandacht dient geschonken te worden aan de conclusies.

Indien dit nieuwheidsonderzoek concludeert dat het hier inderdaad om een octrooibare uitvinding gaat, wordt de verlening van het octrooi bekrachtigd door een Ministerieel Besluit. Dit besluit maakt het octrooi uit.

Daarna wordt het octrooi in een Register opgenomen en ter inzage van het publiek gelegd.

De rechten verbonden aan het octrooi verkrijgen slechts vanaf die dag hun exclusieve werking.

Gemiddeld verlopen er tussen de indieningsdatum en publicatie van het octrooi een 20-tal maanden.

De beschermingsomvang van het octrooi wordt bepaald door

de inhoud van de conclusies.

De octrooihouder heeft het recht ieder gebruik door derden van zijn uitvinding te verbieden binnen het territorium en de tijdsduur van zijn octrooi.

Hij kan zijn uitvinding echter wel in licentie geven aan een derde persoon.

Wanneer een octrooi binnen de vier jaar na aanvraag of binnen de drie jaar na octrooiverlening niet of onvoldoende werd geëxploiteerd kan de minister onder bepaalde voorwaarden een gedwongen licentie aan een derde afleveren⁷.

Met het oog op de instandhouding van het octrooi geeft ieder octrooi aanleiding tot de betaling van jaartaksen vanaf het derde jaar te rekenen na de indieningsdatum van de octrooiaanvraag. Deze taksen lopen crescendo op van 1.200 fr. in het derde jaar tot 19.000 fr. in het twintigste jaar.

Europese en internationale octrooien

In 1977 werd in de schoot van de European Patent Organisation (EPO)⁸ het European Patent Office opgericht met hoofdzetel in München. Momenteel telt EPO 19 Europese leden-landen⁹ die streven naar een eenvormig Europees octrooisysteem.

Bij het EPO kan een aanvraag tot Europees octrooi

ingediend worden.

Het Europees octrooi wordt gemiddeld zo'n 42 maanden na de indiening toegekend.

Naast Europese kunnen ook internationale (PCT)-octrooien aangevraagd worden.

Het Patent Cooperation Treaty (PCT) geldt voor het ogenblik in 98 landen waaronder de Europese landen, de V.S. en Japan. Dit is de meest wijd verspreide octrooibescherming.

De onderzoeksfase duurt 20 à 30 maand waarna men overschakelt op vereenvoudigde nationale of Europese procedures.

Elke octrooiprocedure - ook de Europese of internationale - kan weliswaar ingeleid worden via de Belgische Dienst voor de Industriële Eigendom van het Ministerie van Economie.¹⁰

Merken, tekeningen en modellen

Merken, tekeningen en modellen geven net als octrooien aanleiding tot industriële eigendomsrechten.

De houder is - net zoals in ons voorbeeld van de heer Goebel - niet noodzakelijk de uitvinder of creator maar wel degene die het eerste depot verricht binnen een bepaald gebied.

Zo zag sportgigant "Nike" zich jarenlang gecounterd in Spanje door het eerste depot van hun merknaam door een zakenman die goedkope look-a-likes op de markt bracht.

Dit bewijst duidelijk het belang van het eerste depot van een merk, tekening of model.

Vergeeten we bovendien niet dat een gedeponeed merk exclusief recht geeft op het gebruik van de merknaam op het internet.

Het Merk

De Benelux-Merkenwet beschouwt als merk "alle grafisch af te beelden tekens die in staat zijn om de waren of diensten van een onderneming te onderscheiden."

Dit kan een woord zijn, een logo, een symbool, een kleur, een vorm of een combinatie hiervan.

Een merk moet onderscheidend zijn om verwarring bij het publiek te voorkomen.

Bij het zien van een teken weet de consument immers dat het

De merknaam 'Belgian Butters' is een gedeponeed merk. Alleen de firma Destrooper uit Oostkamp mag wereldwijd producten verkopen onder deze naam.

product afkomstig is van één bepaalde onderneming. Het merk geeft het publiek met andere woorden houvast in het overweldigende aanbod van producten en diensten.

Niet alle tekens kunnen weliswaar als merk geregistreerd worden. Het Benelux MerkenBureau (BMB) in Den Haag¹¹ zal gedeponeerde tekens die “juridisch” niet als merk worden beschouwd kunnen weigeren op absolute gronden wanneer: **het teken ieder onderscheidend vermogen mist.**

Is de aanduiding zuiver beschrijvend voor het product (bijvoorbeeld “wortelen” voor wortelsap, of “travel service” voor de verkoop van reizen) of voor de eigenschappen ervan, dan is er sprake van een soortnaam.

Soortnamen maken deel uit van het normale taalgebruik en moeten bijgevolg voor iedereen beschikbaar blijven.

- **het teken in strijd is met de goede zeden of de openbare orde in één van de Beneluxlanden.**

- **het gedeponeerde teken misleidend is voor het publiek.**

Bijvoorbeeld de afbeelding van een koe op een pakje plantaardige margarine of het merk “BRUGSE KOFFIE” voor thee of cacao

- **het gedeponeerde teken bestaat uit vlaggen, wapens en andere staatselementen die niet als merk kunnen worden geregistreerd.**

Zoals de blauwe vlag met gele sterren van de Europese Unie.

Het Benelux-Bureau heeft daarentegen niet de bevoegdheid een merk te weigeren op “relatieve gronden”.

Het depot van een merk wordt namelijk niet geweigerd omdat er al een ouder identiek of overeenstemmend merk in het register is ingeschreven.

Het Benelux-bureau doet enkel een - weliswaar verplicht - onderzoek naar het al dan niet bestaan van het merk maar heeft geen verbodsbevoegdheid.

Het is aan de eerste houder van het merk om tegen de latere merkenregistratie actie te ondernemen.

Europese en internationale merkenbescherming

Merkenbescherming is - in principe - nationaal geregeld. De Benelux vormt hierop een uitzondering, omdat de drie Beneluxlanden één registratiesysteem hebben krachtens de eenvor-

mige Benelux-Merkenwet. Om in het buitenland bescherming te genieten, zou men dus in ieder land een depot moeten verrichten.

Net zoals bij het octrooi kan men ook hier een recht op voorrang laten gelden in de landen van het Unieverdrag van Parijs.

Het deponeren van merken in het buitenland wordt voor bedrijven minder ingewikkeld op basis van:

1) *Europa: het Gemeenschapsmerk (CTM)*

In april 1996 werd het Bureau voor de Harmonisatie binnen de Interne Markt (BHIM) opgericht. Het is in Alicante, Spanje, gevestigd.

Vanaf deze datum is het mogelijk een Gemeenschapsmerk aan te vragen. Een merk geniet dan bescherming in de 15 lidstaten van de Europese Unie.

Indien in een land bezwaar bestaat tegen inschrijving van het merk, wordt geen bescherming verleend. Het gemeenschapsmerkenrecht treedt niet in de plaats van de nationale wetgevingen van de 15 lidstaten van de E.U.

De nationale merkenwetten blijven naast het EU-recht bestaan waardoor in geval van conflict tussen de twee soorten wetgevingen de nationale verwijzingsregels in verband met Internationaal Privaatrecht van toepassing worden.

2) *De internationale inschrijving (I.R.)*

Op basis van een Benelux-inschrijving kan men door middel van één aanvraag - in te dienen bij het BMB - uitbreiding van merkbescherming verkrijgen in de landen die lid zijn van de Overeenkomst van Madrid (meer dan 60 lidstaten). Door middel van een internationale inschrijving ontstaat in feite een bundel nationale rechten.

Als men de aanvraag tot internationale inschrijving binnen zes maanden na het depot van de Beneluxinschrijving verricht, krijgt de internationale aanvraag de datum van het Beneluxdepot, het recht van voorrang.

Ten slotte nog dit. Op heel wat producten vindt men de tekens ^{TM} en ®.

Strikt juridisch hebben deze tekens binnen de Benelux geen betekenis.

Zij geven echter wel aan dat het gebruikte grafische teken in een bepaald land als merk is ingeschreven en bescherming geniet.

Met name in de Verenigde Staten wordt het ^{TM}- symbool

gebruikt voor merken die gedeponeerd zijn maar nog niet in het merkenregister zijn ingeschreven.

Het ®-symbool van zijn kant betekent dat de depotprocedure succesvol is afgerond en dat het merk in het VS merkenregister is ingeschreven.

Maar een depot bij het BMB blijft voor de Benelux noodzakelijk.

Tekeningen of modellen

Een andere groep industriële eigendomsrechten zijn de “tekeningen en modellen”.

Net als voor het merk bestaat voor deze groep rechten een gemeenschappelijke Benelux-regeling: de Benelux-modellenwet.

Het basisprincipe blijft hetzelfde: het uitsluitend recht op tekening of model wordt verkregen door het eerste depot verricht binnen het Beneluxgebied.

Het depot gebeurt bij het Benelux-Bureau voor Tekeningen en Modellen (BBTM)¹² (Beneluxdepot) of bij de Wereldorganisatie voor de Intellectuele Eigendom/WIPO¹³ (internationaal depot).

Een tekening of model is elke nieuwe verschijningsvorm van een voorwerp met een **gebruiksfunctie**.

Tekeningen zijn tweedimensionale voorstellen zoals patronen of dessins op onder meer weefsels, stoffen en papier.

Onder modellen verstaan we driedimensionale vormen, zoals huishoudelijke apparaten, meubels, kleding, schoeisel, verpakking, speelgoed.

In de praktijk worden tekeningen en modellen veelal aangeduid met het begrip “model”.

Puur decoratieve voorwerpen worden uitgesloten van bescherming door de Benelux-modellenwet. Het moet wel degelijk gaan om gebruiksvoorwerpen.

Een tweede voorwaarde voor de registratie is dat de tekening of het model nieuw moet zijn. Nieuw betekent dat het voorwerp niet bekend mag zijn in de belanghebbende concurrentenkring. Dus, een ontwerp dat op een vakbeurs in de Benelux werd tentoongesteld kan niet meer worden gedeponeerd.

De inschrijvingsprocedure

Alleen door inschrijving bij het Benelux-Bureau voor Tekeningen of Modellen of bij het DIE kan aan-

spraak worden gemaakt op de exclusieve rechten op een tekening of model. Zoals hierboven is aangegeven moet het gaan om een nieuwe vorm of een nieuwe tekening.

Het Bureau gaat niet uit eigen beweging na of een tekening of model al eerder is ingeschreven.

De Beneluxwet kent twee soorten depots: het enkelvoudig en het meervoudig depot.

Gaat het om één model, dan is er sprake van een enkelvoudig depot.

Hetzelfde geldt voor een voorwerp dat uit onlosmakelijk aan elkaar verbonden afzonderlijke onderdelen bestaat met het oog op de gebruiksfunctie, zoals een parfuffles met een verstuiver bijvoorbeeld.

Bij meerdere modellen - tot maximaal 50 - zoals een tafelservies wordt er gesproken van een meervoudig depot. Een ander voorbeeld is een identieke tekening die voor verschillende dragers gehanteerd wordt, zoals behangpapier, stof voor gordijnen of badhanddoeken.

Het voordeel van een meervoudig depot ligt in de besparing. U betaalt immers een afnemend recht : hoe meer modellen, hoe minder rechten te betalen per beschermd model.

Beschermingsduur en formaliteiten

De Benelux inschrijving van een tekening of model heeft een geldigheidsduur van vijf jaar, te rekenen vanaf de datum van het depot.

Zes maanden voordat de inschrijving vervalt, wordt de modelhouder hieraan schriftelijk herinnerd, zodat tijdig een verzoek tot vernieuwing gedaan kan worden. De inschrijving kan worden vernieuwd voor twee achtereenvolgende termijnen van vijf jaar.

Wanneer een tekening of model een origineel kunstzinnig karakter heeft kan het evenwel van een **dubbele bescherming** genieten: onder het auteursrecht en onder het modellenrecht.

De soepelder procedure en langere bescherming door het auteursrecht (tot 70 jaar na de dood van de auteur) krijgt in deze gevallen meestal de bovenhand.

De formulieren **voor de Benelux-inschrijving van een tekening of model zijn** in het Frans en in het Nederlands gratis verkrijgbaar bij de nationale dienst of

het BBTM.

Zodra alle voorwaarden vervuld zijn, wordt het depot in het Beneluxregister ingeschreven en de tekening of het model wordt door publicatie in het maandelijks publicatieblad van het Bureau bekendgemaakt.

Europese en internationale bescherming

De Beneluxinschrijving garandeert de bescherming van de tekening of het model in de drie Beneluxlanden.

Hoewel bescherming in andere landen in principe in elk betrokken land aangevraagd moet worden, volstaat één aanvraag voor de 20 landen die tot het Verdrag van Den Haag zijn toegetreden.

Hierdoor is het mogelijk bescherming van een tekening of model aan te vragen in al deze landen of in enkele daarvan door middel van één aanvraag in het Frans of in het Engels bij de Wereldorganisatie voor de Intellectuele Eigendom (WIPO) in Genève.

Besluit

In een snel evoluerende kennismaatschappij bepalen creativiteit en ondernemerschap steeds meer de kracht van individuen, bedrijven en zelfs regio's.

Heel wat ondernemingen investeren hoge bedragen in Onderzoek en Ontwikkeling en lokale overheden stimuleren op verschillende niveau's permanente vorming.

Creativiteit is voor een innovatief bedrijf van levensbelang.

Een adequate bescherming van de vruchten van deze creativiteit biedt de eigenaar ervan meer dan enkel commerciële voordelen.

Het creëert ruimte voor nieuwe creativiteit en nieuwe ontwikkelingen die op hun beurt ruimte geven aan nieuwe creativiteit.

Integrale productontwikkeling houdt bijgevolg niet op bij de technische en esthetische realisatie maar integreert eveneens de economische en juridische consequenties van die ontwikkeling.

- 1 Met dank aan mevr. **Caroline Strome**, marketing manager van het Benelux-Merkenbureau/Benelux-Bureau voor Tekeningen en Modellen voor de teksten die zij mij ter beschikking stelde en aan de heer **Paul Laurent**, jurist bij de Juridische Sectie van de Dienst voor Industriële Eigendom voor de toelichtingen in verband met octrooien.
- 2 *Octrooien in Europa, Innovatiekracht - Motor voor de economie*, Europees Octrooibureau, München, 1997, p14.
- 3 Zie hiervoor :
-Wet van 30 juni 1994 betreffende het auteursrecht en de naburige rechten, B.S., 27/7/1994;
-Wet van 30 juni 1994 houdende omzetting in het Belgische recht van de Europese richtlijn van 14 mei 1991 betreffende de rechtsbescherming van computerprogramma's, B.S., 27/7/1994;
-Wet van 10 januari 1990 betreffende de rechtsbescherming van topografieën van halfgeleiderproducten, B.S., 26/1/90.
- 4 Art. 2 van de Wet van 28 maart 1984 op de uitvindingsoctrooien, B.S., 9/3/1985.
- 5 Art. 3 en 4 van de Wet op de uitvindingsoctrooien.
- 6 Ministerie van Economische Zaken, Dienst voor de Industriële Eigendom, North Gate III, Emile Jacqmainlaan 154, 1000 Brussel, tel. 02/206 41 42, fax. 02/206 57 50, website : www.mineco.fgov.be.
- 7 Zie hiervoor Art 31 en volgende van de Wet op de Uitvindingsoctrooien.
- 8 De website van het EPO vindt u op <http://www.european-patent-office.org>
- 9 Deze 19 leden-landen zijn : België, Cyprus, Denemarken, Duitsland, Finland, Frankrijk, Griekenland, Ierland, Italië, Lichtenstein, Luxemburg, Monaco, Nederland, Oostenrijk, Portugal, Spanje, Verenigd Koninkrijk, Zweden en Zwitserland.
- 10 Ministerie van Economische Zaken, Dienst voor de Industriële Eigendom, North Gate III, Emile Jacqmainlaan 154, 1000 Brussel, tel. 02/206 41 42, fax. 02/206 57 50 , website : www.mineco.fgov.be.
- 11 **Benelux-Merkenbureau**, Bordewijklaan 15, 2591 XR Den Haag, Nederland; Correspondentieadres : Postbus 90404, 2509 LK Den Haag; tel. +31 70 349 11 11, fax : +31 70 347 57 08; e-mail: info@bmb-bbm.org; website: www.bmb-bbm.org.
- 12 Het **Benelux-Bureau voor Tekeningen en Modellen** vindt u eveneens aan de Bordewijklaan 15, 2591 XR Den Haag, Nederland; Correspondentieadres : Postbus 90404, 2509 LK Den Haag; tel. +31 70 349 11 11, fax : +31 70 347 57 08; E-mail en website zijn anders : E-mail: info@bbtm-bbdtm.org; website: www.bbtm-bbdtm.org.
- 13 **World Intellectual Property Organisation**, 34, Chemin des Colombettes, Geneve; Zwitserland; Correspondentieadres: PO Box 18, CH-1211 Geneve 20; tel: +41 22 338 91 11; fax: +41 22 753 54 28; website: www.wipo.int.